

2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda Mahalli İdarelerin Yapılarına İlişkin Hedefler

27 Ekim 2018 tarih ve 256 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanan “2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı”nda, mahalli idare yapılanmasına ilişkin amaç ve hedefler belirlenmiştir. - 02.11.2018

Programda, **mahalli idarelerin mevcut durumu** şu şekilde ortaya konmuştur.

2018 yılı Eylül ayı itibarıyla, 51 il özel idaresi, 1.399 belediye, 18.336 köy ile il özel idareleri, belediyeler ve köylerin üye oldukları 719 mahalli idare birliği bulunmaktadır. 2017 yılı ADNKS sonuçlarına göre belediyelerde 75.988.625 kişi yaşamakta olup bu nüfusun toplam nüfusa oranı yüzde 94,03'tür.

Mahalli idarelerde norm kadro yönetmelikleriyle personel istihdamına belli bir disiplin getirilmiş olup bu idarelerde çalışan personel sayısı 2011 yılında 266.527 iken 2017'de 221.806'ya düşmüştür.

Merkezi idare ile mahalli idareler arasında görev, yetki, kaynak paylaşımı ve hizmet ilişkilerinin esaslarına yönelik yasal düzenlemeler çerçevesinde ülke düzeyinde belirli hizmet seviyesine ulaşmak için merkezi idarece gerekli standartların belirlenmesi ve bunlara uyumun sağlanmasına ilişkin denetim ihtiyacı devam etmektedir.

Mahalli idarelerin yeni yasal düzenlemelerle genişleyen hizmet alanları ile artan görev ve sorumlulukları da dikkate alınarak idari, mali ve teknik kapasitelerinin geliştirilmesi ihtiyacı devam etmektedir. Bu çerçevede, özellikle büyükşehirlerde hizmete ulaşımı kolaylaştırmak, altyapı hizmetlerinin sunumunda maliyetleri düşürmek, genişleyen hizmet alanlarında bulunan yerleşim bölgesi olmayan tarım arazilerini, meraları, orman alanlarını ve ekolojik hassasiyeti bulunan bölgeleri korumak, yerindelik ilkesini

zayıflatmamak gibi hususlara öncelik verilerek hizmet sunum yöntemlerinin yeni bir model çerçevesinde değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Belediyelerin aldıkları kararların uygulanmasını ve kaynaklarının yerindelik ilkesi çerçevesinde kullanılmasını sağlamak üzere hizmet önceliklendirmelerini yapmalarına ve vatandaşların katılım sürecini güçlendirecek mekanizmalara olan ihtiyaç devam etmektedir.

Mahalli idareler finansal kaynaklarını etkin olarak planlayamadıkları için, büyük finansman gerektiren yatırım projelerinin yanı sıra diğer projeleri için de borçlanmaya yönelmektedir. Diğer taraftan mali gücü yetersiz ve borçlanma kapasitesi olmayan küçük ölçekli belediyeler, ticari, sosyal ve kültürel faaliyette bulunduğu sosyal donatı projelerini finanse etmekte zorlanmaktadır.

2018 yılında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi kapsamında daha önce İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kapatılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Mahalli İdare Yapılanmasına İlişkin Amaç ve Hedefler şu şekilde ortaya konmuştur:

Mahalli idarelerin daha etkin, hızlı ve nitelikli hizmet sunabilen, katılımcı, şeffaf, çevreye duyarlı, dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarını gözetken ve mali sürdürülebilirliği sağlamış bir yapıya kavuşturulmaları ve vatandaşlara yeterli hizmet sunmaları temel amaçtır.

Politika ve Tedbirler

1. Politika: Mahalli idarelerin temel hedefi, vatandaşlara sunulan hizmetlerden duyulan memnuniyeti en üst düzeye çıkarmaktır. (Kalkınma Planı p.999)

1.1. Tedbir 401. Küçük ölçekli belediyelerin sosyal donatı projeleri için finansman modeli geliştirilecektir.

1.2. Yapılacak İşlem ve Açıklama: Mali gücü yetersiz ve borçlanma kapasitesi olmayan küçük ölçekli ve mali durumu yetersiz belediyelerde sosyal donatı ihtiyaç analizi çalışması yapılacaktır. Bu çalışma çerçevesinde finansman modeli geliştirilecektir.

2. Politika: Başta yeni kurulan büyükşehir belediyeleri olmak üzere mahalli idarelerde çalışan personelin uzmanlaşma düzeyi yükseltilecek, proje hazırlama, finansman, uygulama, izleme ve değerlendirme, mali yönetim, katılımcı yöntemler ve benzeri konularda kapasiteleri artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.1000)

2.1. Tedbir 402. Mahalli idarelerde çalışan personelin niteliğini artırmaya yönelik eğitimler verilecektir.

2.2. Yapılacak İşlem ve Açıklama: Son kurulan büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere mahalli idare personeline yönelik eğitim ihtiyaçları belirlenecek ve bu kapsamda gerekli olan eğitim faaliyetleri düzenlenecektir.

3. Politika: Büyükşehir belediyelerinin genişleyen hizmet alanları ve farklılaşan görev ve sorumluluklarıyla uyumlu, her kademede hizmetin niteliğine göre farklılaşan ve mekânsal özellikleri dikkate alan düzenlemeler yapılacaktır. (Kalkınma Planı p.1001)

3.1. Tedbir 403. Büyükşehir belediyelerinin hizmet sunum yöntemleri yeni bir model çerçevesinde değerlendirilerek gerekli idari, kurumsal ve mevzuat düzenleme çalışmaları sürdürülecektir.

3.2. Yapılacak İşlem ve Açıklama: Büyükşehir belediyelerinin genişletilen alan ve yetkileri çerçevesinde vatandaşların hizmete erişimini kolaylaştırmak, hizmetlerin sunumunda maliyetleri düşürmek, ekolojik dengeyi ve çevreyi korumak, yerindelik ilkesini güçlendirmek gibi amaçlarla hizmet sunum yöntemleri geliştirilecektir. Bu kapsamda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çeşitli projeler yürütülecektir.

4. Politika: Mahalli idarelerin hizmet standartlarını uygulaması konusunda merkezi yönetimin etkili denetimi sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.1005)

4.1. Tedbir 404. Mahalli idarelerin asgari hizmet standartlarının tespitine yönelik teknik standart belirlenerek mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.

4.2. Yapılacak İşlem ve Açıklama: Ülke genelinde hizmet kalite ve standartlarının sağlanabilmesi amacıyla gerekli ilke ve kriterlerin ilgili bakanlıklarca belirlenmesi ve mahalli idarelerin bu standartlara uygun hizmet vermesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Bu kapsamda yürütülen projeler çerçevesinde standartlar tespit edilerek mevzuat değişikliği gerçekleştirilecektir.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA